Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier a.i. M.J.E.M. van Dam
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

C. van Drimmelen

BEL/RSO en T. Stam BEL/EN

Telefoonnummer +31235143021

camiel.van.drimmelen@noord-holland.nl

Verzenddatum

– 5 JUNI 2024

Kenmerk

2259579/2261516

Uw kenmerk

Betreft: informatie integrale verkenning Wieringerhoek

Geachte leden,

Graag informeren wij u uitgebreider over de integrale verkenning Wieringerhoek. In brief met kenmerk 1726546/2034481 d.d. 14 juni 2023 bent u over dit onderwerp geïnformeerd in een update over de lopende OER-projecten (Rijksprogramma Opwekking Energie Rijkvastgoed), waar de Wieringerhoek onderdeel van uitmaakt.

Inleiding

De afgelopen anderhalf jaar is de integrale verkenning Wieringerhoek uitgevoerd. Deze moet leiden tot een gezamenlijk besluit van Rijk en regio of we door willen met een planproces voor het realiseren van een integraal zon op water-project in combinatie met natuurontwikkeling en recreatie in de Wieringerhoek onder het OER programma. De Wieringerhoek staat volop in de belangstelling. Daarom informeert GS u graag over wat er de afgelopen anderhalf jaar gebeurd is en waar het huidige proces staat.

Samenvatting (proces in het kort)

Tijdens het opstellen van de RES Noord-Holland Noord is bij de participatiebijeenkomsten het idee van het Buitendijks plan (later genaamd plan Duurzaam Leefbaar) naar voren gebracht. In de RES 1.0 is het Buitendijks plan opgenomen als aanvullend zoekgebied voor zon op water in combinatie met natuur en recreatie. De potentiële energieopbrengst van 1,1 TWh is hierbij niet in het RES-bod aan het rijk meegeteld. Op 5 juli 2021 hebben Provinciale Staten de RES NHN 1.0 vastgesteld. In het besluit van Provinciale Staten (Kenmerk: 1420169/1600720) staat over de Wieringerhoek: "GS en de gemeenten van de deelregio's West-Friesland en Kop van Noord-Holland zetten in op het door het Rijk mogelijk maken van het plan Duurzaam Leefbaar (Wieringerhoek)."

Op 15 maart 2022 hebben de gemeenten Medemblik, Hollands Kroon en de provincie Noord-Holland een aanvraag gedaan om het zoekgebied Wieringerhoek, dat onderdeel uitmaakt van de RES-NHN op te nemen in het programma Opwek Energie Rijksvastgoed (OER). Op 12 december

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Dreef 1
2012 HR Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

2022 heeft het ministerie EZK per brief gereageerd dat er een gezamenlijke integrale verkenning Wieringerhoek uitgevoerd gaat worden door de partijen gezamenlijk, onder aansturing van het ministerie van EZK. Er is een ambtelijke projectgroep gevormd, aangestuurd door een ambtelijke stuurgroep, bestaand uit managers van de betreffende partijen.

In het laatste overleg van de ambtelijke stuurgroep (25 april 2024) lag ter besluitvorming voor: 1) stoppen met de integrale verkenning Wieringerhoek of 2) de integrale verkenning onder voorwaarden vervolgen. In de stuurgroep is geen overeenstemming bereikt, en besloten te escaleren naar het niveau van DG-regionaal bestuur. Kort vóór het zomerreces of kort ná het zomerreces zal dit DG-regiobestuurders overleg plaatsvinden.

De voordracht voor de herijking RES zal op 21 oktober 2024 in de commissie voorliggen en op 11 november 2024 ter besluitvorming in PS. Het staat Provinciale Staten daarbij vrij om moties of amendementen in te dienen op de herijkte RES. De meeste gemeenten nemen voor de zomer 2024 een besluit over de herijkte RES.

Nadere toelichting integrale verkenning Wieringerhoek

RES-proces
De locatie Wieringerhoek is als zoekgebied opgenomen voor een integraal 'zon op water'-project in de RES-NHN. Naar aanleiding van het RES besluit hebben de gemeenten Medemblik, Hollands Kroon en de provincie Noord-Holland 15 maart 2022 een aanvraag ingediend bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) om de locatie Wieringerhoek, het deel van het IJsselmeer tussen Medemblik en Den Oever, op te nemen in het programma Opwek van Energie op Rijksvastgoed (OER).

Op 15 maart 2022 hebben de gemeenten Medemblik, Hollands Kroon en de provincie Noord-Holland een aanvraag gedaan om de locatie Wieringerhoek, die onderdeel uitmaakt van de Regionale Energiestrategie van de regio Noord-Holland Noord (RES-NHN) op te nemen in het programma Opwek van Energie op Rijksvastgoed (OER).

Opdracht Integrale verkenning Wieringerhoek
Sinds eind 2022 werken de ministeries EZK, IenW, LNV, Rijkswaterstaat en de decentrale overheden (gemeente Medemblik, gemeente Hollands Kroon en provincie Noord-Holland) samen aan de 'integrale verkenning Wieringerhoek'. In de loop van 2023 is ook het ministerie van Defensie deel uit gaan maken van de ambtelijke projectgroep. Begin 2024 is ook het ministerie van BZK betrokken. Deze integrale verkenning dient een zo concreet mogelijk antwoord op te leveren op de vraag in hoeverre de locatie Wieringerhoek geschikt/kansrijk is voor een 'zon op water'-project, op zo'n manier dat het (zoveel mogelijk) verenigbaar is met de andere functies/waarden in het gebied. De integrale verkenning is in twee delen uitgevoerd.

<u>Deel 1 Integrale verkenning Wieringerhoek</u>
Het eerste onderdeel betrof een inventarisatie van de verschillende beleidsambities, -doelen en -kaders en de verschillende beheer- en gebruiksfuncties die gelden voor dit gebied. Dit eerste onderdeel van de integrale verkenning is voor de zomer van 2023 door de projectgroep afgerond. Belangrijkste conclusie vanuit deze

inventarisatie is dat de ontwikkeling van een integraal 'zon op water'-project in de Wieringerhoek in beginsel goed kan samengaan met het merendeel van de uitgangspunten, waarbij geldt dat er wel een aantal 'belangrijke aandachtspunten' zijn, die mogelijk een belemmering kunnen opleveren voor de ontwikkeling van een dergelijk project, een en ander afhankelijk van de invulling en het specifieke ontwerp ervan. De belangrijke aandachtspunten zijn 1) bescherming Natura 2000-gebied, 2) het waterbergend vermogen en de zoetwatervoorraad, 3) de waterkwaliteit (KRW) en 4) het onveilig gebied t.b.v. schietterrein Breezanddijk.

Deel 2 Integrale verkenning Wieringerhoek
Het tweede onderdeel betrof een onderzoek naar hoe een integraal 'zon op water'-project in de Wieringerhoek er, gelet op de uitgangspunten, in de praktijk uit zou kunnen zien. Dit tweede onderdeel van de integrale verkenning is uitgevoerd langs twee parallelle sporen. Het eerste spoor betreft het concretiseren van de beleidsuitgangspunten voor een zon-op-water project op deze specifieke locatie. Dit is gedaan door een extern adviesbureau en heeft verschillende varianten ontwikkeld en laten zien wat de gevolgen van beleid en regelgeving zijn voor een zon-op-water project in de Wieringerhoek. Het tweede spoor betrof een marktverkenning, waarbij de markt is gevraagd of er interesse is in het realiseren van een dergelijk project. De markt kreeg daarbij de gelegenheid om te reageren op de uitgangspunten van fase 1, en aan te geven waar ze kansen, risico's en/of obstakels zagen. Dit heeft geholpen bij het aanscherpen van het eerste spoor, en heeft een beeld gegeven van de potentieel gegadigden.

Waar staan we nu?
Op 25 april 2024 is er een ambtelijke stuurgroep geweest on de resultaten van de verkenning te bespreken. Er is veel aanvullende informatie verzameld in de integrale verkenning. De verkenning heeft echter geen eenduidig antwoord gegeven op de vraag in hoeverre de locatie Wieringerhoek geschikt/kansrijk is voor een integraal zon-op-waterproject, op zo'n manier dat het (zoveel mogelijk) verenigbaar is met de andere functies en waarden in het gebied.

Een aantal partijen in de stuurgroep (IenW, LNV en RWS MN) heeft sterke twijfels bij de uitvoerbaarheid van een integraal zon op water-project in de Wieringerhoek en gepleit om ermee te stoppen. Aangezien een aantal andere partijen (ministerie EZK, provincie Noord-Holland en gemeente Medemblik) wel wensen door te gaan met onderzoeken van de mogelijkheden vanwege onder andere de grote potentie van het project, is het niet gelukt om in de stuurgroep tot een gezamenlijk besluit te komen. Om die reden is besloten een overleg op DG-niveau met de betrokken wethouders en gedeputeerde te organiseren. Deze afspraak is in de maak, waarschijnlijk kort vóór het zomerreces of kort ná het zomerreces.

De provincie Noord-Holland stelt zich op het standpunt dat er grote kansen te zijn voor een integrale ontwikkeling van energie, natuur, recreatie door middels van zon op water in de Wieringerhoek. De provincie realiseert zich tegelijkertijd dat een dergelijke ontwikkeling mogelijk niet of lastig inpasbaar is binnen de vigerende kaders ten aanzien van natuur (o.a. Natura2000) en defensie. De geldende planprocedures die van toepassing zijn op het vervolg bieden mogelijkheden om de effecten nader uit te zoeken, te toetsen en plannen verder te optimaliseren. Maar het vervolg kan het dus ook

alsnog leiden tot de conclusie dat een dergelijk project niet haalbaar is of vergen dat het anders moet worden uitgewerkt.

Consortium Meerlicht en plan Buitendijks
Parallel en onafhankelijk aan het proces van de integrale verkenning Wieringerhoek heeft het consortium Meerlicht B.V. het plan van initiatiefnemer dhr. Buitendijk en bewoners in onderlinge afstemming verder uitgewerkt. Meerlicht B.V. bestaat uit de organisaties GroenLeven (ontwikkelaar zonneparken), Van Oord (maritiem aannemer) en Engie (multinationaal energiebedrijf). Meerlicht B.V. heeft op 9 februari 2023 hun project aangemeld voor de Rijkscoördinatieregeling (RCR) bij Min. EZK. Hiermee vragen zij het Rijk om een versnelling van het vergunningstraject van het plan. Begin 2024 heeft Meerlicht B.V. opnieuw aangemeld, dit keer voor de (nieuwe) projectprocedure Rijksenergieprojecten. Meerlicht B.V. voert actief campagne om hun plan onder de aandacht te brengen en te houden, onder meer door brieven naar GS en PS en naar de DG van ministerie van EZK te sturen, de gemeentelijke politiek te benaderen en lokale stakeholders te informeren/betrekken. Het ministerie EZK heeft tot op heden de RCR aangehouden tot de uitkomsten van de integrale verkenning Wieringerhoek gereed zijn.

Overzicht bestuurlijke overleggen Integrale verkenning Wieringerhoek met provinciale bestuurders

16 november 2022	Stuurgroep Noord-Hollandse IJsselmeerkust
8 maart 2023	(Regionaal) Bestuurlijk overleg zonne-atollen Wieringerhoek
15 juni 2023	(Regionaal) Bestuurlijk overleg zonne-atollen Wieringerhoek
9 oktober 2023	1 op 1 overleg Kocken - Nederpelt
9 oktober 2023	1 op 1 overleg Kocken - Peters
11 oktober 2023	(Regionaal) Bestuurlijk overleg zonne-atollen Wieringerhoek
Juni 2024	(Regionaal) Bestuurlijk overleg zonne-atollen Wieringerhoek
Juli/sept 2024	Rijk regio overleg tussen DG's en regionale bestuurders

Rol provincie Noord-Holland en Rijk
In algemene zin heeft het Rijk op dit moment de lead. De provincie Noord-Holland participeert en brengt kennis, kunde en standpunten in. Partijen werken in gezamenlijkheid bij voorkeur toe naar een gedragen besluit. In dit stadium van de integrale verkenning neemt GS de besluiten en informeert de Staten. PS hebben hun reguliere middelen tot haar beschikking ten aanzien van besluitvorming.

Verdere procedure en vervolg
Hoe het vervolg er uit ziet na het overleg tussen DG -regionale bestuurders is nog onbekend. Een (eventueel) vervolg kan in verschillende vormen en processen, met ook andere rollen en bevoegdheden van de provincie. Hierover is nog niet gesproken met het Rijk en liggen nog geen concrete voorstellen op tafel. Het Rijk is hiervoor als eerste aan zet.

Tot slot

Wanneer de besluitvorming in het overleg DG - regiobestuur (kort vóór of ná het zomerreces) over het al dan niet vervolgen van de integrale verkenning Wieringerhoek daartoe aanleiding geeft, stelt GS de Provinciale Staten daarvan op de hoogte.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

M.J.H. van Kuijk

voorzitter

A.Th.H. van Dijk